

Voorzitter: R. Bolle (CDA)

Namens de raad: N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), J. Bushoff (PvdA), K. van Doesen (D66), J. Dijk (SP), J. Boter (VVD), J. de Haan (CDA), G. Brandsema (CU), W. Pechler (PvdD), Y. Menger (100%Groningen), K. Blauw (PVV), N. Berenschot (Student&Stad)

Namen het college: I. Diks (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), I. Jongman (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Sociaal plan corona

01:17:29

Voorzitter: Goedemiddag en welkom bij deze vergadering waarin we in deze meningsvormende sessie het Sociaal perspectiefplan 'Iedereen doet weer mee in 050' gaan bespreken. Dit is een collegebrief en we kunnen hier politieke vragen stellen. Technische vragen kunt u stellen, maar ik ga ervan uit dat die niet beantwoord worden en dat u die alsnog via een ambtenaar kunt stellen, en het liefst natuurlijk vooraf. We hebben tijd tot 17 uur 40. Dat betekent dat we ongeveer drie minuten per fractie hebben om uw vragen of uw debat in te voeren. Dat betekent dat het college nog 12 minuten over heeft, verdeeld over drie wethouders, om de vragen te beantwoorden en eventueel nog andere dingen te verhelderen. Er zijn geen insprekers vandaag. Dat betekent dat ik aankom bij de zijde van de gemeenteraad van Groningen. Wie, welke partij wil het woord over dit plan? Dat is mevrouw Blauw namens de PVV. Gaat uw gang.

01:18:32

Mevrouw Blauw: Zo, ik kom net binnen. Om maar met de deur in huis te vallen: wij krijgen echt de rillingen van de term 'het nieuwe normaal', die ik in de brief tegenkwam. Termen als 'het nieuwe normaal' worden bedacht door mensen die er zelf warmpjes bij zitten en zich geen voorstelling kunnen maken van wat 'het nieuwe normaal' voor andere, minder goed bedeeden gaat betekenen. Het is belachelijk om één positieve bijvangst (meer thuis werken is minder tijd in de file) gelijk door te trekken naar een beter welbevinden of balans werk-thuis van de mensen en vervolgens het leven onder coronamaatregelen dan maar tot normaal te verklaren. Wij willen geen 'nieuw normaal', het oude normaal was goed genoeg. Wij kunnen werkelijk, behalve het af en toe thuiswerken, helemaal niks goeds bedenken wat uit deze verschrikkelijke crisis is voortgekomen. We moeten zo spoedig mogelijk weer terug naar het oude normaal en zaken herstellen en de oorzaak van deze crisis aanpakken.

01:19:25

Voorzitter: Mevrouw Blauw, u heeft een vraag van de heer De Haan namens het CDA.

01:19:30

De heer De Haan: Voorzitter, dank u wel. Waar moet je beginnen als je dit soort woorden hoort? Maar even beginnend bij het feit wat u zei, dat u niet kan bedenken wat voor mooie initiatieven dit heeft voortgebracht. Volgens mij heeft u dan niet echt om u heen gekeken wat er in Groningen allemaal aan fantastische mensen zijn opgestaan om wat te doen voor anderen. Denk aan het Schimmelpenninck Huys waar diegenen die dak- of thuisloos zijn werden opgevangen. Is dat helemaal langs de PVV-fractie heengegaan? Dat is mijn eerste vraag aan mevrouw Blauw.

01:19:58

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:20:00

Mevrouw Blauw: Nee, dat is helemaal niet langs ons heen gegaan en daar gaat mijn betoog ook zometeen over. Wij vinden het allemaal een beetje symptoombestrijding. Wij zien eigenlijk niks over preventie en wij spreken heel veel mensen en ik zie heel veel kantoren leeg staan. Ik zie heel veel mensen die snakken naar weer aan het werk te gaan, weer sociale gelegenheden bezoeken, weer onder elkaar zijn, weer samen te werken, fysiek samen te werken. Mensen zitten er ook psychisch aardig doorheen en zij willen dit niet meer. Wij spreken heel veel mensen en die snakken eigenlijk naar heel iets anders. Waar u het over heeft, dat is het gevolg van de coronacrisis.

01:20:44

Voorzitter: Mevrouw van Doesen.

01:20:46

Mevrouw Van Doesen: Ja, Voorzitter. Ik ben heel benieuwd: dat nieuwe normaal, denkt u dat dat echt helemaal nieuw is? Dat daar helemaal niets van sociale contacten en werken op werkplekken en al dat soort zaken, daar niet een goede vorm in krijgen? Een vorm juist die we geleerd hebben van voor de coronacrisis en dat we het nu innovatiever en beter kunnen doen?

01:21:09

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:21:12

Mevrouw Blauw: Wat wij heel erg terugzien in het nieuwe normaal is vooral dat het een heleboel partijen wel goed uitkomt dat er heel veel mensen eigenlijk niet sociaal bij elkaar komen. Er wordt nu alweer in termen gesproken van: "We gaan weer naar een nieuwe lockdown toe". Het nieuwe normaal, wat een heleboel partijen en vooral de kartelpartijen daaronder zien, is niks anders dan dat het bijvoorbeeld mensen, wat ik ook al net aangaf, naar een soort van thuiswerksituatie en niet onder elkaar komen. Dat zien wij als het nieuwe normaal.

01:21:47

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie een heleboel vragen maar ik geef eerst de heer Brandsema van de ChristenUnie nog het woord en dan wellicht nog de heer Nieuwenhuisen. Maar dan zou ik ook aan mevrouw Blauw willen vragen of ze haar eindstatement nog wil maken.

01:21:59

Mevrouw Blauw: Ik heb nog best veel, maar goed.

01:22:02

De heer Brandsema: Dank u, Voorzitter. Vraag aan de PVV: is het niet zo dat het college in het stuk aangeeft juist te willen ondersteunen, faciliteren om dat wat er was aan maatschappelijke sociale infrastructuur juist weer mee te helpen op gang te krijgen? Juist die sportverenigingen, die culturele instellingen, wijken en dorpshuizen weer aan de gang te krijgen, juist om weer die ontmoeting te faciliteren. Is dat niet wat het college beoogt?

01:22:28

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:22:29

Mevrouw Blauw: Ik vind het heel jammer dat ik mijn betoog niet kan afmaken want ik heb het namelijk allemaal in mijn betoog staan en ik krijg nu allemaal vragen die ik gewoon niet- Omdat ik

mijn betoog niet kan afmaken en ik dus dingen ga beantwoorden. Dat vind ik een beetje jammer, maar goed.

01:22:43

Voorzitter: Volgens mij zei ik net dat u uw betoog wel af mocht maken, nadat die vraag gesteld was.

01:22:47

Mevrouw Blauw: Dat is niet naar u, Voorzitter, sorry. Het is meer dat ik de vraag stel en denk dat ik graag mijn betoog wil afmaken en dan kan ik ook die vragen beantwoorden, of dat staat er tenminste in.

01:22:56

Voorzitter: Gaat uw gang.

01:23:00

Mevrouw Blauw: Wij willen geen nieuwe normaal. Het oude normaal is goed genoeg en wij kunnen werkelijk, behalve het af en toe thuiswerken, helemaal niks goeds bedenken wat uit deze verschrikkelijke crisis is voortgekomen. We moeten zo spoedig mogelijk weer terugzetten naar het oude normaal en zaken herstellen en de oorzaken van deze crisis aanpakken. Eenzaamheid, psychische problemen, verslavingen, toename van huiselijk geweld, financiële problemen, scheidingen, toename van sociale- en angststoornissen bij zowel kinderen als volwassenen, en ik kan nog wel even doorgaan. De wachtlijsten van de GGZ puilen uit. We moeten weer terug naar hoe het was: alle focus leggen op preventie en niet op symptoombestrijding en flink investeren in de zorg. Het is belangrijk dat mensen weer onder elkaar komen, fysiek samenwerken, uit huis gaan en privé ook privé laten zijn. Leuke uitstapjes maken, ondernemers en bedrijven weer op volle toeren laten draaien, horeca en evenementenbureaus weer als vanouds open en draaien.

01:23:46

Mevrouw Blauw: De voordelen van het nieuwe normaal wegen echt in de verste verte niet op tegen de nadelen. In de brief laat de gemeente ook weten dat zij niet weten wat de negatieve effecten van de coronacrisis zijn. Het 'sociaal perspectief na corona' is een stukje symboolpolitiek. De PVV wil hard inzetten op preventie. Deze crisis mag nooit meer- De schade aan de mens en maatschappij is enorm en dat gaat ons aan het hart. Wat wij willen - en daar maken wij ons landelijk ook hard voor - en wij hopen dat de gemeente de handen ineenslaan om zich hard te maken voor onze burgers en mensen hun vrijheid weer terug te geven. Wij willen dat per direct alle coronamaatregelen worden opgeheven. Wij willen niet dat mensen vanaf 20 september een toegangsbewijs nodig hebben om in sociale gelegenheden te komen. De PVV vindt het is zeer ernstig dat mens is op basis van medische status, het niet hebben van een QR-code, worden uitgesloten. We gaan toch zo hard op discriminatie? Dit is discriminatie en deze indirecte dwang raakt mensen diep in hun integriteit. Schandalig, hier kun je gewoon niet voor zijn. Ieder zijn keuze om wel of niet te vaccineren en dat moet altijd vrijwillig zijn. Met 90 procent immuniteit en 200 mensen op de IC zeggen wij: "Laat ons vrij om ons oude leven weer op te pakken".

01:24:55

Mevrouw Blauw: Dan het belangrijkste wat ik mis, wat wij missen in het plan is preventie. Het is hartstikke goed om een herstelplan door te voeren, maar dat is nogal eens het spreekwoordelijke dweilen met de kraan open als je niet aan preventie doet. Vijfenzeventig procent van de besmettingen vinden in de thuissituatie plaats en met een avondklok zijn om 12 uur de kroegen gesloten en duikt men massaal bij elkaar naar binnen. Daarom is het van groot belang dat er een

concreet advies komt met betrekking tot ventilatie. Er ligt nu een halfbakken advies van minister De Jonge.

01:25:22

Voorzitter: Mevrouw Blauw, ik ga u nu toch even afkappen. We bespreken hier het sociaal perspectief plan wat het college heeft opgesteld. Daar is een collegebrief van gemaakt, die bespreken wij nu als gemeenteraad en ik hoor nu een heleboel maatregelen die het kabinet hebben ingesteld en wat de PVV van die maatregelen vindt. Dat mag op zich hoor, maar we zijn nu al ruim over de tijd heen en ik wil eigenlijk nu naar de volgende gaan.

01:25:51

Mevrouw Blauw: Ik heb nog één vraag als het mag.

01:25:56

Voorzitter: Stelt u die ene vraag nog.

01:25:59

Mevrouw Blauw: Als er een verbeterd advies komt met betrekking tot ventilatie, kan je hierdoor besmetting via aerosolen voorkomen. De grote vraag van ons aan het college is: wat gaat u aan preventie doen? Dank u wel.

01:26:12

Voorzitter: De preventievraag is in ieder geval helder overgekomen. De heer Pechler namens de Partij voor de Dieren.

01:26:18

De heer Pechler: Dank, Voorzitter. Dank aan iedereen die heeft meegewerkt aan het mooie plan voor sociaal perspectief na corona dat voor ons ligt. In hoofdlijnen kan mijn fractie zich er dan ook goed in vinden. Een flinke inzet om ervoor te zorgen dat mensen weer in hun oude ritme van gezonder leven en meer bewegen komen. Daar mag wel het nodige geld voor uitgetrokken worden, zeker nu we lezen dat nog maar één op de vijf kinderen de beweegnorm haalt. Een mooi voorbeeld van een bewonersinitiatief hiervoor is natuurlijk de geslaagde sportdag in de Wijert afgelopen zaterdag. Ervoor proberen te zorgen dat mooie organisaties in initiatieven van voorheen nu niet omvallen doordat vrijwilligers en deelnemers wegblijven en een onderzoek naar een volwassenenfonds voor sport en cultuur, dat zijn beide erg belangrijke zaken. Maar ook de meer concrete maatregelen die genoemd staan, zoals de ruime openingstijden van Jimmy's en extra inzet van de jongerencoaches zijn erg waardevol voor onze jongeren, de doelgroep die momenteel het ongelukkigst in het leven staat.

01:27:08

De heer Pechler: Wel heeft mijn fractie enkele vragen. Dit stuk stamt van voor het reces en toch staat er al dat die lage vaccinatiebereidheid van bepaalde wijken een groot probleem is dat om extra aandacht vraagt. Die extra aandacht was er tot voor kort met die prikbusen die de wijken in gingen. Maar nu konden we net gisteren in het nieuws lezen dat de prikbusen grotendeels uit veiligheidsoverwegingen niet meer de wijken ingaan. Het kan toch niet waar zijn dat een kleine groep intimiderende militante inwoners die zo overtuigd zijn van hun eigen gelijk op deze manier hun zin krijgen? Is het college al met de GGD in overleg over een mogelijke hervatting van de project busen, desnoods met beveiliging? Of wordt er over andere plannen nagedacht om de vaccinatiebereidheid te verhogen?

01:27:46

De heer Pechler: Voorzitter, zoals het er nu voorstaat met 650 COVID-patiënten in het ziekenhuis, terwijl we nog in de zomer zitten en het seizoenseffect nog moet komen, kunnen we echt elke gezette vaccinatie goed gebruiken. Het toekomstbeeld blijft hoogst onzeker. Wat dat betreft is het ook goed dat er concretisering van de aanpak voor het vierde kwartaal en wat er volgend jaar gaat gebeuren met dit plan pas later wordt bepaald omdat het zogenaamd een levend documenten is. Maar wordt hierin wel rekening gehouden met een mogelijke vierde golf en nieuwe maatregelen dit najaar? Daar kon ik in de stukken niets over vinden.

01:28:15

Voorzitter: Eerst de vraag van mevrouw Blauw.

01:28:18

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Hoe wil de Partij voor het Dieren de vaccinatiegraad omhoog krijgen? Hoe denken jullie daarover?

01:28:26

De heer Pechler: Bijvoorbeeld door het voorkomen van de verspreiding van misinformatie, die gedurende de coronapandemie onder andere van uw partij afkomstig is. Voorzitter, ik vervolg mijn betoog. Ook heeft het demissionaire kabinet natuurlijk net bekendgemaakt dat de steunpakketten in september stoppen. Heeft het college er zicht op hoeveel extra mensen daardoor hun werk of inkomen zullen verliezen en wat voor klap wij als gemeente nog gaan krijgen? De partij voor de Dieren kan zich voorstellen dat er vanaf oktober nog een veel groter beroep wordt gedaan op de Voedselbank en het maatwerkbudget. Dank u wel.

01:28:54

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een vraag van de heer Boter.

01:28:57

De heer Boter: Ik hoor u nu allemaal dingen zeggen over wat de gemeente allemaal goed doet, maar gaat het ook niet om de veerkracht die mensen zelf hebben en de oplossingen die mensen zelf zoeken voor deze problematiek?

01:29:06

Voorzitter: De heer Pechler.

01:29:08

De heer Pechler: Zeker. De heer De Haan noemde er al een voorbeeld van, volgens mij hebben niet alleen de individuele inwoners maar ook de organisaties en bedrijven in onze stad de afgelopen anderhalf jaar laten zien wat voor veerkracht er aanwezig is en wat voor moois er ook uit zo'n crisis kan ontstaan. Maar we bespreken nu de collegebrief, de inzet van de gemeente, dus daar ging ook mijn woordvoering ook over.

01:29:31

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? De heer De Haan namens het CDA.

01:29:36

De heer De Haan: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het kan tijdens debatten als dit niet vaak genoeg gezegd worden: tijdens de coronacrisis hebben veel Groningers zich van hun beste kant laten zien door zich in te zetten voor een ander. Door boodschappen te doen voor een ander, onderdak aan een ander aan te bieden, een maaltijd te koken, door het onderwijs door te laten gaan en sport- en

cultuuractiviteiten te organiseren. Ook dit college en de gemeente hebben daarin zeker een steentje bijgedragen, waarvoor dank. Nu de samenleving steeds meer opengaat, is het goed om vandaag ook te kijken naar de toekomst. Een toekomst waarin we hopen dat we de eensgezindheid die we aan het begin van de crisis zagen, vast kunnen houden en ook de initiatieven door kunnen zetten.

01:30:16

De heer De Haan: Maar als we kijken naar wat we tegenwoordig zien, wat er in het nieuws komt, dan lijkt het vooral om polarisatie en agressie te gaan. De heer Pechler noemde net al het voorbeeld over de GGD Groningen. Ik had dat ook opgeschreven en ik sluit me graag aan bij zijn vraag. We zagen het ook twee weken geleden of vorige week: de aanslag op Willem Groeneveld. Het zijn incidenten die laten zien dat het gevolg van de coronacrisis, dat deze polarisatie daar ook door ontstaan is. Het zou fijn zijn om ook als gemeente daarover na te denken. Vaccinatie zal waarschijnlijk blijvend nodig zijn, er zal een grote groep mensen zijn die zich niet zal willen vaccineren. Daarom is het juist ook zo belangrijk dat zo'n prikbus er is.

01:30:59

De heer De Haan: De oplossing hiervan is niet gemakkelijk. Het zal bestaan uit voorlichting blijven geven, goede voorlichting geven, voorbeelden die zich ook laten zien. Ik vond een mooi voorbeeld van de gemeente Amsterdam waarin je Dušan Tadic zag, een bekende voetballer van Ajax, die overal in de stad op grote posters stond met de tekst erbij dat hij zich had laten vaccineren. Het zal bestaan uit hun gemeente die dicht bij de mensen blijft staan, zodat ook hulp geboden kan worden wanneer nodig en dat ook er hard ingegrepen wordt, zoals dat ook gedaan is bijvoorbeeld bij de aanslag op Willem Groeneveld.

01:31:33

Voorzitter: Mevrouw Blauw heeft een vraag.

01:31:34

Mevrouw Blauw: We hadden het ere net ook al even over, maar denken jullie echt dat alleen vaccineren het enige middel is om uit deze crisis te komen? Gevaccineerden kunnen nog steeds besmet worden, zij kunnen nog steeds corona overdragen. Als je zo hard alleen op vaccinatie gaat-

01:31:56

Voorzitter: De heer De Haan.

01:31:57

De heer De Haan: Wij van de kartelpartijen denken volgens mij wel dat vaccineren de beste uitweg is uit deze crisis, en dat laat het ook wel zien als je nu naar de cijfers kijkt. Dus ik denk dat daarin ook een groot compliment is aan ieder die zich in heeft gezet om ervoor te zorgen dat die vaccinatiebereidheid, in vergelijking met de rest van de wereld, zo groot is hier in Nederland. Dan naar het sociaal perspectiefplan. Ik denk dat er een hele hoop mooie initiatieven in staan en dat kunnen we ook alleen maar aanmoedigen. Veel van de plannen zijn ook bestaand beleid. Toch missen we, net als bij het economisch herstelplan, de concrete doelen. Wat mijn fractie betreft, mag dat wel inzichtelijk: waar staan we nu? Waar stonden we voor de crisis en waar willen wij na de crisis staan? Ik snap dat het, doordat het verweven zit in allemaal andere plannen en er ook wel in de begroting dingen over staan, dat het lastig is. Het zou mooi zijn om concreter te hebben waar we echt naartoe willen.

01:32:46

De heer De Haan: Tenslotte complimenten dat sport ook zo'n groot deel uitmaakt van dit plan. Nodig

ook, want we zien dat de sportdeelname daalt en dat verenigingen en sportieve ondernemers het moeilijk hebben gehad. We zijn ook blij dat de motie om ondernemend sportaanbieders te betrekken een prominente plaats heeft gekregen met de actie: "komt weer in beweging" en we zien uit naar de start hiervan. Dank u wel.

01:33:08

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Doesen namens D66.

01:33:12

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, ik sluit mij aan bij alle opmerkingen over de GGD en over het prikken, maar ik wil me hier even richten op het sociaal perspectiefplan dat hier voorligt. Ik vind het heel mooi dat er naast alle positieve zaken die zich hebben laten zien in deze achterliggende periode, dat er een grondige analyse is gemaakt van wat de knelpunten zijn. Met als gevolg ook een breed spectrum aan activiteiten om negatieve gevolgen van corona in de samenleving op te vangen. Ik vond het een heel mooi stuk maar het was met het optimisme van voor de zomer geschreven. Het is nu september en eigenlijk denk je wel: wat zal er allemaal gebeurd zijn? Dat horen we in oktober heb ik begrepen. Dan kunnen we ook een beeld krijgen van het resultaat. Wat ik wel heel erg leuk vond - en dat is voor D66 een belangrijk aspect - dat het accent gelegd werd op jeugd en jongeren. Ik ben deze zomer even langs het Kindervakantiewerk gefietst, ik vind dat we daar een enorme sprong vooruit hebben gemaakt en dat het heel erg goed is geweest in de stad. Ik hoor mensen er ook veel over praten.

01:34:29

Mevrouw Van Doesen: Ik heb wel even een vraag, want die kwetsbare groepen is een heel breed begrip, daar valt wel iedereen onder. De mensen die aangewezen zijn op Veilig Thuis, vallen zij daar ook onder? Daar was ik eigenlijk wel benieuwd naar want daar is toch een probleem met de grote wachtlijsten. Daar maakte ik mij eigenlijk een beetje zorgen over. En tenslotte de vraag: het was heel mooi om te zien dat het ook begint met herdenken en vieren, maar ik vroeg me wel af hoe het college dat voor zich ziet. Daar kan ik misschien een antwoord op krijgen. Ik had er nog niet zoveel beelden bij. Bovendien is vieren toch minder urgent na de zomer nu de zaak weer oploopt dan dat we misschien voor de zomer hadden gehoopt. Maar daar verwacht ik nog een antwoord op. Dank u wel.

01:35:24

Voorzitter: Nog een vraag van mevrouw Blauw.

01:35:28

Mevrouw Blauw: Dank u, Voorzitter. Ik hoor D'66 een aantal dingen zeggen over mooi en dit is dit- Ik kan dit gewoon allemaal niet rijmen met iets moois, de crisis is echt verschrikkelijk. Mensen zitten er financieel en psychisch doorheen en zij zien dat niet als iets moois. Zij willen dit nooit meer. Dan hoor ik van: het zijn mensen- Maar dat staat er los van. Wat willen jullie aan preventie doen zodat dit nooit meer gaat voorkomen?

01:35:59

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

01:36:02

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, Voorzitter. Ik heb hem niet met zo'n zwarte bril gekeken en dit stuk gelezen als u waarschijnlijk heeft gedaan. Preventie zit in al onze beleidsterreinen, op allerlei onderwerpen. Al deze extra interventies op de vele onderwerpen waar we al wat doen, dat heeft ook

te maken met preventie. Een pandemie kunnen we niet voorkomen met dit beleidsstuk en als gemeente, dat is van andere orde. Maar ik denk dat als u goed leest en kijkt wat we al doen in deze gemeente en hoe we praten over jeugdhulpverlening en hoe we praten over 'wij' en hoe het in de wijken georganiseerd is, dan vindt u overal het woord preventie. Dus ik weet niet precies wat u bedoelt.

01:36:50

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen is ook door haar tijd heen. Wilt u het uitleggen of heeft u nog een aanvullende vraag?

01:36:56

Mevrouw Blauw: Een hele korte vraag daarover. Ik werk zelf in de GGZ-wereld en als ik zie wat de gevolgen zijn van de crisis voor mensen - psychische klachten, verslaving, ik heb ze net allemaal genoemd - dan helpt zo'n plan niet. Echt niet.

01:37:19

Voorzitter: Dat is een statement, lijkt mij. Dan gaan we naar mevrouw Menger, namens 100% Groningen.

01:37:26

Mevrouw Menger: Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie vindt het sociaal herstelplan, zoals deze voor ons ligt, positief en van perspectief getuigen. Eindelijk kunnen we ons vizier weer richten op het opengaan van de samenleving en gelukkig kunnen we nu spreken van versoepeling van maatregelen en zijn we bijna bij het punt van afschaffing van de resterende maatregelen. Een zucht van verlichting. De thema's waar de gemeente aandacht voor heeft gaan ons allen aan. Er valt nogal wat te herstellen, waaronder ook het vertrouwen tussen de inwoners en de overheid. We kunnen helaas constateren dat er een significante tweedeling in onze samenleving bestaat en deze verbreedt zich op diverse terreinen. Voorzitter, dat heeft echt onze grote zorg.

01:38:09

Mevrouw Menger: Wat doen we als gemeente met de naar alle waarschijnlijkheid toekomstige verplichte toegangsbewijzen en QR-codes? We moeten echt met elkaar ongelijkheid en uitsluiting zoveel mogelijk voor zijn en, daar waar mogelijk, terugdringen. Hoe waken we voor een tweedeling op het gebied in zaak wel of geen vaccinaties? We kunnen wel scanderen met elkaar: "Iedereen doet weer mee in 050", maar is dit in de praktijk ook zo? Hoe gaan we dit waarborgen en kunnen we dit nog waarborgen? Tijdens deze coronacrisis heeft de digitalisering een grote vlucht genomen en dat was noodgedwongen en noodzakelijk. Maar met deze ontwikkeling is er een groep die hierdoor wel aan de zijlijn is komen te staan: de zogenaamde digibeten en de mensen die niet beschikken over de benodigde apparatuur. We zijn ons ervan bewust, als fractie 100% Groningen, dat de gemeente dit onderkent, maar wij blijven vragen om deze groep niet uit het oog te verliezen en bewust te blijven dat in een digitale samenleving dit van fundamenteel belang is en blijft.

01:39:15

Mevrouw Menger: De gemeente heeft echt werk gemaakt om voor kinderen en jongeren allerlei activiteiten te organiseren deze zomer en daarvoor onze welgemeende complimenten. Daarmee kom ik ook op het onderwerp 'kom weer in beweging' wat de collega van het CDA net ook aangaf, de motie die door de hele raad is aangenomen. Toch is mijn verzoek aan de gemeente om in contact en gesprek te blijven met de zeer gemotiveerde en welwillende sportaanbieders, buurt- en sportcoaches en sportverenigingen en hen te blijven betrekken bij het uitvoeren van de plannen en

maken onderdeel van het geheel. Vele handen maken licht werk en de kans op een duurzame, toekomstbestendige samenwerking is dan zeer waarschijnlijk gegarandeerd. De gemeente heeft een projectcoördinator hiervoor aangetrokken en deze is betrokken en makkelijk benaderbaar, wat prettig is. Ook daarvoor complimenten en bedankt.

01:40:09

Mevrouw Menger: Voorzitter, ik rond af. Mijn laatste vraag en ook zorg is naar aanleiding van de aangekondigde stopzetting van het steunpakket met ingang van 1 oktober. Mijn fractie vreest dat er mensen tussen wal en schip zullen vallen, bijvoorbeeld ondernemers die bijzondere bijstand moeten aanvragen. Stel dat dit een groot aantal is die wellicht moet wachten op de verwerking van hun aanvraag. Zijn wij als gemeente Groningen voldoende voorbereid om deze aanvragen te verwerken? Is er qua capaciteit voldoende mankracht zodat we wachtrijen het liefst voorkomen? Ik wil uiteraard zo min mogelijk spreken en denken vanuit doemdenken, maar zeer zeker wel realistisch blijven. Daar ligt onze grote zorg. Dank u, Voorzitter.

01:40:51

Voorzitter: De heer Dijk heeft een vraag.

01:40:53

De heer Dijk: Voorzitter, ik snap de zorg, ook over mankracht en capaciteit. Maar ik vind het een beetje gek om dat te horen van een partij die bij het vorige debat nog ongeveer zei dat we heel veel ambtenaren de deur uit moesten knikkeren omdat ze zo'n zinloos werken aan het doen waren. Dus ik vraag me af in wat voor perspectief ik dit soort vragen aan het college moet gaan aanhoren.

01:41:11

Voorzitter: Mevrouw Menger.

01:41:12

Mevrouw Menger: Ik begrijp uw vraag en ik begrijp ook waarom u dat aan mij vraagt. Het gaat natuurlijk om de efficiëntie. Wat wij als fractie meer willen benadrukken is de vraag of de gemeente voorbereid is op een eventuele toestroom en of dat ook efficiënt zal worden opgepakt. Hoe moet ik dat uitleggen? Dan blijft wel de vraag of de mankracht die de gemeente heeft goed wordt ingezet en dat het toch ook nog wel onze zorg blijft dat er veel ambtenaren binnen de gemeente Groningen werkzaam zijn.

01:42:02

Voorzitter: Dank u wel.

01:42:06

Mevrouw Menger: Wij willen gewoon graag dat het goed wordt opgelost.

01:42:09

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? De heer Brandsema namens de ChristenUnie.

01:42:14

De heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. Anderhalf jaar geleden kwam de samenleving grotendeels stil te liggen. Sportverenigingen die de deuren moesten sluiten, wijk- en dorpshuizen en nog meer van dat soort voorbeelden. De heer De Haan van het CDA gaf het ook al aan, tegelijkertijd ontstond er ook van alles in die samenleving. Van heel laagdrempelig briefjes in lifen om kwetsbare medebewoners te helpen en lokale initiatieven zoals 'Heel Groningen Helpt', maar ook op landelijk niveau, zoals 'Niet Alleen'. De eerste periode was er nog heel erg een sfeer van omzien naar elkaar en

samen de schouders eronder. Die is eigenlijk wat verdrongen in de loop van de crisis naar toch wat meer de negatieve sentimenten zoals de heer De Haan ook al aangaf.

01:43:00

De heer Brandsema: Met dit sociaal perspectiefplan dat het college heeft opgesteld, daar wordt juist weer ingezet op het weer nieuw leven inblazen van die bestaande infrastructuur. Mevrouw Blauw van de PVV gaf terecht aan dat de effecten van de crisis op sommige plekken schrijdend kunnen worden. Juist omdat het op sommige plekken ontzettend veel impact heeft wat er de afgelopen anderhalf jaar is gebeurd, is mijn fractie er heel blij mee dat het college juist inzet in het weer open krijgen van die samenleving. Dat die dorps - en wijk huizen en culturele instellingen weer open kunnen en dat sportverenigingen weer van start kunnen, voor zover ze dat deels ook al doen maar nog verder kunnen. Volgens mij zet het college daar een hele goede lijn in. De brief is van voor de zomer maar we hebben ook al kunnen zien dat er tijdens de zomer ontzettend veel mooie dingen zijn georganiseerd. Mevrouw van Doesen gaf dat ook al aan.

01:43:54

De heer Brandsema: Voor de wat langere termijn komt het college nog bij de raad terug om de plannen te delen. Mijn vraag was eigenlijk of het college al meer zicht heeft op wanneer ze daarvoor richting de raad komt. Graag een reactie. Dus al met al moet dat wat er voor corona al was nieuw leven in geblazen worden zodat de bestaande sociale infrastructuur weer op bloei kan komen. Daar waar nodig kan de gemeente ondersteunen en faciliteren, zoals ze ook al doet. Tegelijk worden er plannen gemaakt zoals bijvoorbeeld in het onderwijs middels het nationaal programma onderwijs. Mijn fractie steunt de lijn van het college en is benieuwd naar de inzet in de volgende fase. Dank u wel.

01:44:29

Voorzitter: Dank u wel, de heer Brandsema. De heer Nieuwenhuijsen namens GroenLinks.

01:44:33

De heer Nieuwenhuijsen: Dank u, Voorzitter. Ik kan mij bij best wel veel dingen die hier al gezegd zijn aansluiten. Mijn fractie is ook blij dat er een plan is opgezet om de ergste sociale gevolgen van de coronacrisis op te vangen. Uit het stuk blijkt ook duidelijk dat het college goed begrijpt hoe zwaar mensen het hebben gehad en hoe welkom verlichting op korte termijn is, hierbij zijn verschillende voorbeelden genoemd. Maar Voorzitter, het voelt wel vreemd dat het vooral om verlichting gaat en dat steekt ons een beetje, terwijl het stuk ook de suggestie wekt dat er structureel problemen gaan worden opgelost. Dat iedereen weer mee gaat doen, de titel is immers 'Iedereen doet weer mee in 050', terwijl dit natuurlijk voor maart 2020 ook al niet het geval was. Dat kan natuurlijk ook niet met twee miljoen euro.

01:45:14

De heer Nieuwenhuijsen: Voorzitter, dat met name kwetsbare mensen het heel zwaar hebben en hebben gehad in deze crisis, dat is zeker een hele belangrijke les, maar hoe die mensen zo kwetsbaar geworden zijn hoort daar volgens mijn fractie ook bij. Juist de weeffouten van ons systeem, pijnlijk en haarfijn blootgelegd door de coronacrisis en hier ook wel vaker besproken, moeten worden benoemd. Hoe mensen in onderbetaalde banen er nog harder tegenaan moesten en moeten hoe de neoliberale individualisering mensen tegen elkaar opzet en ook vereenzaamd en hoe we onszelf en onze omgeving uitputten. Voorzitter, is het college het met mij eens dat dit belangrijke lessen zijn die ook door de gemeente Groningen uit deze crisis getrokken mogen worden? En dat deze lessen ook in

het achterhoofd mogen worden gehouden bij het uitvoeren van deze verder veelal sympathieke plannen? Dat zou ik als vraag willen meegeven.

01:45:57

Voorzitter: De heer Dijk.

01:45:58

De heer Dijk: Voorzitter, dat zijn mooie laatste zinnen: weeffouten in systemen en mensen die te lang te weinig hebben verdiend of een te laag inkomen hebben gehad. Gaat u daar dan ook iets meer aan doen in de komende begroting en na deze coronacrisis dan u daarvoor deed?

01:46:14

Voorzitter: De heer Nieuwenhuijsen.

01:46:15

De heer Nieuwenhuijsen: Dat is een mooie val waar ik in zou kunnen lopen. Ik vind dat we daar al best wel wat aan doen. Mijn punt is vooral dat in dit stuk een beetje de suggestie wordt gewerkt dat we dat structureel gaan oppakken, maar ik denk niet dat dat heel realistisch is, het zal met name incidenteel zijn. We moeten zicht blijven houden op die structurele problemen, we kunnen daar ook niet alles aan doen. We zijn immers een lokale overheid en niet landelijke overheid. Maar ik grijp alle kansen aan om op te pakken wat we als lokale overheid verder kunnen doen.

01:46:44

Voorzitter: Dank u wel. De heer Boter namens de VVD.

01:46:54

De heer Boter: Dank u wel. Ik zal de microfoon iets dichterbij houden, dan ben ik ook te verstaan. De VVD is ook blij de plannen te lezen en datgene wat er gedaan kan worden om iedereen weer mee te laten doen. Dan moet er natuurlijk wel gezegd worden, dat ben ik met 100% Groningen eens, dat de stad twee gezichten heeft. Want als ik de deur uitstap struikel ik over de mensen die bewegen, hun hond uitlaten of aan het rennen of fietsen zijn. Het is één grote file, je zou bijna in de auto stappen om nog wat ruimte te hebben in deze gemeente. Dus het ook weer niet zo dat een crisis niet leidt tot allerlei eigen initiatieven en veerkracht en mensen die wel gaan bewegen. Dat is er ook geweest, dat is er ook bij sportverenigingen geweest en dat is er ook sociaal geweest.

01:47:35

De heer Boter: Maar uiteindelijk is er ook een groep geweest voor wie dat een stuk moeilijker is. Dat is bij elke crisis zo. Ik denk niet, om op mevrouw Blauws vragen te antwoorden, dat je elke crisis kunt voorkomen. Hoe preventief je ook bent, soms komt een crisis die je niet gewenst hebt en niet gewild hebt en dan heb je daar toch je lering weer uit te trekken. Ik denk dat het college dat met dit stuk mooi doet. Het enige wat wij jammer vinden, dat is volgens mij de vorige keer ook gesteld: er is een economisch herstelplan en een sociaal domein herstelplan. Wij zien die scheiding eigenlijk niet. Ook ondernemers zijn getroffen, er zijn verenigingen getroffen, er zijn buurtvereniging getroffen, sportondernemers worden hier wel genoemd. Had dat nou in één stuk gezet, had het budget samengebracht en dan had je het nog verder kunnen versterken, zowel voor het sociaal domein als voor ondernemers die het ook heel zwaar hebben gehad.

01:48:21

De heer Boter: De vraag is waarom dat niet gedaan is, of alsnog die samenballing er wat meer zou komen. Dan hopen wij dat daar waar dat nodig is de sociale- en economische structuur, met de

beperkte middelen die er zijn, wel degelijk versterkt worden. Wij denken wel dat het niet helemaal mogelijk zal zijn om diegenen die ook kwetsbaar zijn en waren ook hiermee helemaal te helpen. Ik sluit mij aan bij de opmerking van 100% Groningen over de buurtcoaches, het sportinitiatief en de samenwerking daarover want dat is wel een initiatief dat iets bij kan dragen tot het meedoen. Of dat nou binnen de crisis is of buiten de crisis. Dat was het, Voorzitter.

01:48:56

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? Mevrouw Berenschot, namens Student en Stad.

01:49:05

Mevrouw Berenschot: Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie is goed te spreken over het voorliggende plan. De problemen van de coronacrisis worden in onze ogen grondig geanalyseerd. Er is echter een groot probleem waarvan wij vinden dat er meer aandacht aan mag worden besteed. In het plan wordt duidelijk onderkend dat veel jongeren met mentale problemen kampen maar het is niet duidelijk in hoeverre jongvolwassenen ook worden meegenomen. Deze mentale problematiek onder jongeren was voor de coronacrisis al een steeds belangrijker thema aan het worden, maar door de eenzaamheid heeft het probleem zich exponentieel vergroot.

01:49:34

Mevrouw Berenschot: Wachtrijen bij psychologen lopen echt de spuigaten uit en heel veel mensen vinden niet de hulp die ze hard nodig hebben. Voor veel jongvolwassenen geldt daarnaast dat hun ouders niet om de hoek wonen en zij voor het eerst een grote mate van vrijheid genieten. Dat dit soms niet helemaal goed loopt, valt te zien in de documentaire over pretend studenten die deze week op tv was. Vandaar dat het ons enigszins verbaast dat bijvoorbeeld de RUG en de Hanze nergens worden genoemd. Verder wordt in het plan wel gerept over kleine projecten op korte termijn maar dit is in onze ogen niet toereikend. Graag zouden wij van de wethouder willen horen of dit probleem op dit moment voldoende wordt erkend en of het mogelijk zou zijn om de wachtrijen op korte termijn flink te verkleinen.

01:50:16

Mevrouw Berenschot: Verder hadden wij nog vragen: er wordt expliciet gesproken over nieuwe kwetsbare groepen, maar uit het plan wordt niet helemaal duidelijk hoe die dan precies worden gesignaleerd. Is daar al aan gedacht? En wat betreft sport dachten wij aan meer openbare sportplekken met bijvoorbeeld fitnessapparatuur en openbare activiteiten die draaien om sport, om dat weer te stimuleren. Dank u wel.

01:50:49

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Sijbolts, namens de Stadspartij.

01:50:53

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie heeft altijd een wat gereserveerde houding wanneer we collegebrieven bespreken en dat is ook in dit geval het geval. Het gaat over een collegebrief uit juni en het college geeft in de brief ook aan dit najaar bij ons terug te komen. Wij vonden dat een beter moment om een en ander te bespreken en ik ben dan ook benieuwd- Het college schrijft dat voor de volgende fase ook een korte terugblik wordt gegeven op de zomerperiode. Ik heb ambtelijk ook nog een aantal vragen gesteld, die zijn keurig beantwoord. Dan ben ik wel benieuwd hoe het college terugkomt: komt het college terug met een raadsvoorstel of een collegebrief? Dan moet ik op dat moment misschien wat minder gereserveerd zijn.

01:51:37

De heer Sijbolts: Wat ook een beetje mijn angst vooraf was, en dat heb ik zeker aan het begin van dit debat ook wel een beetje gemerkt, dat dijt dan op een gegeven moment uit tot een discussie over landelijk beleid, regels en maatregelen die landelijk worden ingevoerd en ook wel eens over kartelpolitiek, zo u wilt. Het college schrijft heel duidelijk dat het ook gaat over samenwerken met inwoners, maar ook met partners in het sociaal domein die een grote inspanning hebben geleverd de afgelopen periode. Dat gaat wat ons betreft ook over de sociale- en maatschappelijke weerbaarheid van de Groninger samenleving en het in stand houden van die waardevolle sociale infrastructuur. De benoemde thema's die het college heeft opgeschreven zijn, blijven en waren ook zonder corona van belang. De heer Nieuwenhuijsen van GroenLinks heeft daar met iets andere woorden ook iets over gezegd, dus daar kan ik me wel bij aansluiten.

01:52:36

De heer Sijbolts: Ik heb ambtelijk nog een vraag gesteld over hoe nu al die genoemde verenigingen, culturele instellingen, buurthuizen en vele andere organisaties die een belangrijke rol spelen, zijn betrokken. Ondanks de korte tijd, heb ik daar een behoorlijk uitgebreid antwoord op gekregen met een hele opsomming, waarvoor dank. Daar blijkt ook uit dat wij nog midden in de uitvoering zitten van wat het college voor de zomer heeft aangekondigd. Ik ben vooral heel erg blij of benieuwd straks naar de evaluatie van de activiteiten en hoe we daar verder in kunnen gaan en los van corona misschien een extra stapje kunnen doen om mensen te ondersteunen. Daar horen inderdaad, zoals de heer Boter zei, ook ondernemers bij. Dat geeft wat ons betreft een voldoende inkijkje. Dat hadden we niet per se hoeven te bespreken vandaag, maar ik ben benieuwd hoe de evaluatie er straks in het najaar uitziet.

01:53:30

Voorzitter: Voor iemand die het niet wil bespreken, bent u er toch bijna in geslaagd om al uw tijd op te maken, meneer Sijbolts.

01:53:38

De heer Sijbolts: [onhoorbaar]

01:53:38

Voorzitter: De heer Bushoff of de heer Dijk. De heer Bushoff.

01:53:50

De heer Bushoff: Voorzitter, dank u wel. De coronacrisis heeft eigenlijk een beetje gewerkt als een soort vergrootglas en stroomversnelling van uitdagingen die er al waren, daar had mijn collega van GroenLinks het ook al over. Er waren natuurlijk voor deze coronacrisis ook al heel veel problemen in onze samenleving. Mensen in flexibele arbeidscontracten, we zagen nu opeens tijdens de coronacrisis hoe kwetsbaar die mensen zijn. Dat soort problemen moeten we wel gaan aanpakken. Wat dat betreft hoopt de PvdA dat corona in die zin wel werkt als een soort kantelpunt. Een kantelpunt om niet toe te werken naar dat oude normaal, maar weer toe te werken naar een beter normaal, waarin we dat soort problemen ook echt gaan aanpakken. En natuurlijk is dit sociaal herstelplan daar absoluut niet de enige oplossing ervoor, maar het moet natuurlijk in al ons beleid voor de komende tijd wel terugkomen dat we toewerken naar een beter normaal. Dit herstelplan draagt daar wel degelijk ook aan bij.

01:54:42

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Boter.

01:54:45

De heer Boter: U noemt allemaal best zinnige punten waar ik het voor een deel mee eens ben en voor een deel niet mee eens ben. Maar is dit alleen maar hopen of gaat u er ook echt wat mee doen?

01:54:53

Voorzitter: De heer Bushoff.

01:54:54

De heer Bushoff: Voorzitter, ik ben op zich wel iemand die over het algemeen heel hoopvol is maar volgens mij laten we ook zien dat we er hele concrete stappen in zetten. Bij het voorjaarsdebat dienen we daarvoor moties in, bij de begroting hebben we daar natuurlijk al voorstellen voor gedaan, vorig jaar. Dat doen we ook bij de komende begroting ongetwijfeld weer, dat we de problemen die er zijn proberen aan te pakken. Dan heb je het over problemen op de woningmarkt, dan heb je het over problemen met mensen in flexibele arbeidscontracten. Daarom nemen we de schoonmakers ook in dienst. Kortom, we laten we volgens mij ook zien dat we concrete resultaten boeken om echt toe te werken naar dat beter normaal.

01:55:26

De heer Bushoff: Zoals ik ook al zei draagt dit sociale herstelplan daar ook wel wel aan bij, aan dat betere normaal. We zien goede aanknopingspunten, bijvoorbeeld de inzet op buurtbemiddeling voor het aanpakken van woningoverlast. Ook wordt er gekeken of er een volwassenfonds sport en cultuur kan komen, net als het jeugdfonds sport en cultuur maar dan voor volwassenen met weinig geld, zodat ook zij mee kunnen doen aan sport en cultuur. Een idee van de PvdA waar we al heel erg hard op hameren en al heel lang, wat er wat ons betreft gewoon moet komen. Ook wordt er gezegd dat er een extra inzet wordt gepleegd bij *Link 050* als het gaat om vrijwilligerswerk, participatie of burgerinitiatieven. We zijn dan wel heel benieuwd waar die extra inzet uit bestaat.

01:56:09

De heer Bushoff: Eigenlijk geldt in zijn algemeenheid wel voor de PvdA dat in dit sociale herstelplan nog duidelijker kan worden welke concrete acties met hoeveel middelen nog worden ondernomen, bovenop wat er sowieso al is gedaan. Uitdagingen worden eigenlijk heel erg goed en glashelder aangegeven, bijvoorbeeld dat kinderen en jongeren minder zijn gaan bewegen en zich onder deze doelgroep ook een ongezond leefpatroon voordoet. Het ontbreekt dan nog wel een beetje aan een glasheldere actie om dit probleem te tackelen. Onder het punt 'kom in beweging' staat wel: "Samen met ondernemende sportaanbieders mensen in de wijken weer in beweging brengen." Dan zouden we als PvdA toch liever lezen dat er bijvoorbeeld elke maand of elk kwartaal in elke wijk met scholen of sportclubs in die wijk bijvoorbeeld een sportdag wordt georganiseerd. Dat zou een concrete actie zijn om jongeren en kinderen weer aan het sporten te krijgen.

01:56:57

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Boter.

01:56:59

De heer Boter: Toch nog even een vervolgvraag. Want u ging heel concreet zeggen dat u allemaal moties ging schrijven. U komt dan nog steeds met een heleboel verhalen maar dat is weinig concreet. Volgens mij is een aantal dingen met het bewegen van kinderen, dat wat ouders kunnen gaan regelen. Het is een verantwoordelijkheid van ouders. Dus mijn vraag blijft wel een beetje bij de PvdA: u noemt allemaal dingen en u vindt van alles iets, maar u bent heel weinig concreet.

01:57:19

De heer Bushoff: Voorzitter, dan heb ik de vraag niet helemaal goed begrepen, denk ik. Ik dacht dat de vraag van de heer Boter in eerste instantie was: die structurele problemen die er voor corona ook al waren, wat doet de Partij van de Arbeid er concreet aan om die op te lossen? Volgens mij heb ik een aantal voorbeelden gegeven van wat wij daar concreet aan doen. Het in dienst nemen van schoonmakers is een hele concrete stap om juist die mensen die in flexibele en/of onzekere banen zitten meer zekerheid en betere arbeidsvoorwaarden te geven. Een heel concreet voorbeeld van wat de Partij van de Arbeid doet om die structurele problemen, die er ook voor corona al waren en die door corona nog zichtbaar zijn geworden, echt aan te pakken.

01:57:55

De heer Bushoff: Zo zijn er nog een aantal voorbeelden waar ik nu niet op inga. Dat kan ik wel doen als ik nog meer tijd van de Voorzitter krijg, maar ik heb het vermoeden van niet. Dus noemde ik ook dat in dit sociaal herstelplan een aantal goede aanknopingspunten zijn om toe te werken naar een beter normaal, maar dat het nog concreter kan worden. En als een concreet voorbeeld gaf ik dan bijvoorbeeld elke maand of elk kwartaal zo'n sportdag organiseren in wijken en buurten. Met sportclubs, met onderwijsinstellingen, zodat kinderen en jongeren echt weer gaan sporten. Dat is een concreet punt volgens mij. Het ontbrak de PvdA nog een beetje aan dat soort concrete acties in dit herstelplan. Hetzelfde gold eigenlijk ook voor de positieve ontwikkeling die geschetst wordt, als het gaat om bijvoorbeeld het opvangen van daklozen in hotels. Wat is dan de vervolgactie van deze wederom heel heldere constatering dat het een positief iets was uit deze coronacrisis? Maar wat gaan we hier voor de toekomst mee doen als gemeente?

01:58:49

De heer Bushoff: Tot slot, Voorzitter, kansengelijkheid in het onderwijs is met corona nog verder onder druk komen te staan en in dit herstelplan lezen we eigenlijk nog heel weinig terug over de extra inzet die we gaan plegen voor het tegengaan van kansenongelijkheid in het onderwijs als gevolg van corona, terwijl dit natuurlijk wel cruciaal is wat de PvdA betreft. Het voert misschien nu wat te ver voor dit debat om in te gaan op alles wat we daarvoor moeten doen en alles wat er ook op ons afkomt. We hebben een nationaal programma onderwijs en hier in de gemeente doen we ook heel veel aan het onderwijs en het terugdringen van de kansenongelijkheid.

01:59:24

De heer Bushoff: Ik denk dat het te ver voert om daar nu in dit debat op in te gaan, maar ik denk wel dat het belangrijk is om een overzicht te krijgen van het college van alles wat er de komende tijd op het gebied van onderwijs aankomt. Wat we als gemeente zelf doen, wat er landelijk aankomt en waar wij dan zelf als gemeente iets mee moeten en om dan vervolgens ook dat debat daarover te voeren. Dat is wel een cruciaal punt wat nog miste in de afgelopen herstelplannen maar wat de PvdA betreft wel erg belangrijk is om het over te hebben: kansengelijkheid in het onderwijs. Daar graag ook nog een reactie op van het college.

01:59:56

Voorzitter: Mevrouw Blauw, had u nog een vraag?

02:00:00

Mevrouw Blauw: Ja, dank u, Voorzitter. Ik noemde het ook al even in mijn betoog en u heeft het al over een beter normaal. Hoe je het ook noemt, een beter normaal of een nieuw normaal, het is vooral bedacht voor mensen die er wel warmpjes bij zitten. Het betoog heeft ook wat weinig realiteitszin, vind ik. U vertelde dat er vóór de coronacrisis ook al minderbedeelden waren, maar in

de coronacrisis zijn er zoveel mensen het randje over gegaan, ook financieel. Dat is echt enorm. Uit uw betoog hoor ik wel een beetje weinig realiteitszin, omdat u zegt: "Dat was er ook al en we doen het hiermee." Volgens mij is er heel veel nodig om dit te kunnen herstellen. Hoe denkt de PvdA daarover?

02:00:50

Voorzitter: Meneer Bushoff.

02:00:51

De heer Bushoff: Ja, Voorzitter, volgens mij zit er niet eens zo heel veel licht tussen wat mevrouw Blauw van de PVV zegt en mijn eigen betoog, zojuist. Wat ik noemde is dat inderdaad ook vóór corona al heel veel mensen in de shit zaten, om het politiek niet heel erg correct te zeggen. Met corona is dat nog erger geworden en is dat in ieder geval nog zichtbaarder geworden. En juist die problemen gaan we niet alleen aanpakken met een herstelplan dat vandaag voorligt, nee, dat vraagt om structurele oplossingen. Dat was mijn betoog ook. Daar moeten we structurele oplossingen voor bieden, bijvoorbeeld door meer mensen in een vast dienstverband te krijgen zodat ze niet werkeloos raken op het moment dat het even slecht gaat met de economie of als er een coronacrisis om de hoek komt kijken, zoals nu. Dat zijn structurele oplossingen waar we met zijn allen voor moeten gaan zorgen. Ik hoop dat ik u aan mijn zijde vind als wij met dat soort concrete voorstellen komen. We hebben samen al een keer zo'n concreet voorstel gedaan, het in dienst nemen van schoonmakers. Dat soort voorstellen moeten we de komende tijd blijven doen om ervoor te zorgen dat die uitdaging waar we al voor stonden en die nog groter en zichtbaarder zijn geworden met zijn allen gaan oppakken.

02:01:55

Voorzitter: Dank u wel, meneer Bushoff. De heer Dijk.

02:01:58

De heer Dijk: Ja, dank u wel, Voorzitter. Die coronacrisis creëerde natuurlijk, zoals de ChristenUnie en het CDA volgens mij net terecht zeiden, een soort omstandigheid waarin mensen genoodzaakt waren om elkaar te helpen. Het was in één keer mogelijk om een hotel ter beschikking te stellen voor dak- en thuislozen. Het is natuurlijk eigenlijk heel erg bizar dat dat vóór die tijd niet mogelijk was, dat niemand daaraan gedacht was. Dat het de normaalste zaak van de wereld is dat mensen een fatsoenlijk dak boven hun hoofd hebben, op dat moment. En dan moet ik toch zeggen dat de samenleving in Groningen in zijn geheel over een soort balanceerkoord aan het lopen is, op dit moment. Aan de ene kant heb je de mensen die zeggen: "We gaan het met elkaar doen. We gaan er met elkaar proberen iets van te maken. We koken voor elkaar, we zorgen voor elkaar." In de meest kwetsbare wijken gebeuren de mooiste dingen. Aan de andere kant hebben we zo'n mega gepolariseerde samenleving, omdat die gigantische sociaaleconomische kloof die er al was zo diep werd dat het zelfs een discussie is geworden of je je wel of niet moet laten vaccineren. En dat mag landelijk beleid zijn, dat vind ik allemaal prima en best, maar daar hebben we hier ook mee te dealen. En die polarisatie is zo groot, dat we er een discussie over moeten voeren. In de tijd van Vadertje Drees denk ik niet dat er een enorme, fundamentele discussie is geweest, zoals die nu wordt gevoerd, over of je je wel of niet moest gaan laten vaccineren. Eigenlijk is het geen fundamentele discussie, mensen zijn gewoon onwijs boos op elkaar. In de tijd dat mensen met het vliegtuig naar landen in Afrika konden vliegen, ging je naar de GGD en haalde je je prik voor gele koorts. Dan had je je paspoortboekje in de hand. Omdat je die overheid vertrouwde. En de kloof is zo diep geslagen, dat mensen de overheid niet meer vertrouwen en dat we politieke rattenvangers van Hamelen hebben,

in ons politieke bestel, die de wetenschap aan het wantrouwen zijn. En dat is niet om de PVV of Forum voor Democratie aan te vallen, om mensen aan te vallen die bedenkingen of kritiek hebben op vaccineren op testen. Dat is niet waarom ik het zeg. Maar jongens, wat zijn we toch ver van elkaar verwijderd geraakt en dat komt omdat die sociaaleconomische kloof zo diep is dat we mensen wappies aan het noemen zijn. Er is hier een wethouder geweest van de VVD die het over tokkies had. Kom op, jongens! Echt waar. Er is in deze gemeente veel meer nodig om sociaaleconomische achteruitgang, achterstelling, structureel aan te pakken. En ik ben het helemaal eens met de woordvoerder van de PvdA en met GroenLinks, maar er moet echt veel meer gebeuren dan op dit moment gebeurt.

02:04:50

Voorzitter: Mevrouw van Doesen.

02:04:51

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, Voorzitter. Ik ben het wel eens met de analyse dat er in onze samenleving een grote kloof gaapt tussen de mensen die iets hebben en de mensen die niet iets hebben. Maar ik vind wel dat je erg generaliseert als het gaat over of al die mensen tegenover elkaar staan. Ik denk dat de mensen die tegen vaccineren zijn ontzettend veel aandacht krijgen en daarmee wordt de suggestie gewekt dat de groep veel groter is dan die werkelijk is. Ik denk dat als we een 80/20 verhouding hebben, dat we het redelijk goed in beeld hebben. Het zijn wel harde roepers, ja, maar ik vind niet dat je al die mensen die wel hun verstand gebruiken, nadenken en bij zichzelf vertrouwen zoeken, zo kunt afschilderen.

02:05:50

Voorzitter: De heer Dijk.

02:05:50

De heer Dijk: Het probleem, ongeveer, in één bijdrage over hoe groot de kloof in onze samenleving wel niet kan zijn. 80/20 is genoeg! Dat is 20 procent, één vijfde van de mensen, waarvan u zegt dat ze hun verstand niet gebruiken!

02:06:07

Mevrouw Van Doesen: 80/20 is niet genoeg, maar dat is een feitelijke constatering.

02:06:10

De heer Dijk: En dat is niet genoeg!

02:06:12

Mevrouw Van Doesen: Ik vind het vreselijk dat het zo is, het zou niet zo moeten zijn, maar ik vind niet dat je al die mensen mag generaliseren en op deze manier mag wegzetten.

02:06:22

De heer Dijk: Ik weet niet wie ik weg heb gezet en heb gegeneraliseerd. Ik heb precies dit punt proberen aan te tonen. Als 20 procent van de mensen geen vertrouwen meer heeft in instituties als de overheid en de wetenschap, dan hebben we een mega, gigantisch groot probleem. En dat is niet omdat ik mensen tegen elkaar opzet, dat is juist omdat ik vind dat deze politiek, die sociaaleconomische klassen, een enorme kloof slaat. Die zet mensen tegen elkaar op, want die drukt mensen in hoeken waar ze niet meer uit weten te komen. Het zorgt ervoor dat politieke rattenvangers van Hamelen, zoals een aantal partijen in ons politiek bestel, daar nu gebruik van maken. Dat is ontzettend pijnlijk. Tot slot...

02:07:05

Voorzitter: Nee, eerst even een vraag van mevrouw Blauw.

02:07:09

Mevrouw Blauw: Ik voel me toch geroepen om te reageren op de PVV. De PVV en het Forum voor Democratie zitten daarin niet op één lijn. Wij zijn niet tegen vaccineren, wij zijn tegen dwang. Forum voor Democratie zit helemaal in de complotten, dat polariseren ben ik het absoluut niet mee eens. Als u Twitter een beetje volgt, heeft u ook de discussie tussen Thierry Baudet en Geert Wilders kunnen volgen, maar laat ik het daar niet over hebben. Ik ben zelf ook gevaccineerd, maar ik ben gewoon tegen dwang. Het raakt mensen diep in hun integriteit. Mensen zijn gewoon bang. Laat het vrij, laat het ieder zijn eigen keuze zijn. Daarom ben ik het wel eens met mevrouw Van Doesen dat het polariseren door hoe de overheid en de media ermee omgaan. Ik snap wel dat mensen niet zo'n groot vertrouwen in de overheid hebben.

02:07:58

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Blauw. Dat lijkt me ook een statement. We hebben nog één belangrijk ding?

02:08:05

De heer Dijk: Ja, Voorzitter. Tot slot, om die sociaaleconomische kloof zoveel mogelijk te dichten, heb ik gezegd dat ik in de zomer met een toekomstplan zou komen om sociaaleconomische ongelijkheid te verminderen. Ik zou dat bespreken met meerdere partijen in deze gemeenteraad. Ik ga beginnen met GroenLinks, Partij van de Arbeid en het CDA. Die krijgen de komende week een uitnodiging van mij om over dat plan met ons in discussie te gaan. Het is een plan voor in totaal ongeveer vier jaar. Andere partijen die daarover met ons het gesprek willen voeren, dat doe ik ook heel graag, kunnen ook een uitnodiging verwachten.

02:08:50

Voorzitter: Dank u wel, meneer Dijk. Dan komen we als eerste bij mevrouw Diks, heb ik begrepen.

02:08:54

Mevrouw Diks: Ja.

02:08:55

Voorzitter: Het mag ook iemand anders zijn, maar gaat uw gang.

02:08:57

Mevrouw Diks: Nee, helemaal eens. Ik zat gewoon aandachtig te luisteren. Where to begin? We hebben een verdeling gemaakt waarbij ik vanuit de coördinerende rol op sociaal domein in het algemeen zal reageren. Dat zijn natuurlijk een aantal zaken vanuit mijn eigen portefeuille. Daarna zullen een aantal andere wethouders iets zeggen over hun portefeuilles. Het is natuurlijk helder dat de coronacrisis een crisis is of was boven op een bestaande crisis. Een aantal van u is daar ook over begonnen. Het is niet zo dat een serieus deel van onze bevolking in de problemen is geraakt vanwege de coronacrisis, ze zijn nu erger in problemen. En die problemen kunnen zich op allerlei manieren voordoen. Die kunnen financieel zijn, die kunnen geestelijk zijn, die kunnen in de woonsituatie zijn, die doen zich op allerlei manieren voor. En in die zin hebben we het niet besproken met de collega's, maar het is natuurlijk helder dat hoeveel tijd, moeite en aandacht wij er ook aan zouden besteden, wij kunnen niet iedereen gaan ondersteunen met een bedrag van 2.000.000 Dat snapt u ook. Een aantal van u is daar ook op in gegaan. Dit corona perspectiefplan natuurlijk niet het uiteindelijke antwoord op zo ongeveer alle vragen zal zijn, maar het probeert met dit bedrag op een serieuze

wijze met allerlei partijen in de samenleving een deel van die negatieve effecten die de coronacrisis op ons allen heeft gehad te dempen. En in die zin is het natuurlijk heel fijn om te constateren dat toen lockdowns startten, heel veel organisaties, verenigingen en burens elkaar heel snel hebben ondersteund. In deze periode zijn ze heel erg voor elkaar opgekomen. Een groot deel van u, bijvoorbeeld meneer De Haan, is daar al op ingegaan. En dat geldt natuurlijk ook nadrukkelijk voor ondernemers die in coronatijd toch nog in staat waren om het college financieel te ondersteunen. Er zijn goede afspraken gemaakt, voedselbanken hebben extra ondersteuning gekregen. Grote dank vanuit het college voor de inzet van de gemeenschap Groningen in deze periode. Het is natuurlijk een heel complexe situatie. Om maar een flauwe metafoor te gebruiken, iedereen gebruikt hem tegenwoordig, we zijn een brug aan het bouwen terwijl we er overheen lopen. Ik gebruik deze metafoor omdat dit echt wel een goede beschrijving is van de situatie. Je moet terstond handelen, terwijl je nog niet weet wat de effecten zullen zijn van corona en wat de effecten van je inzet hierop zullen zijn. Dat is nu eenmaal wat deze situatie is. En het feit dat we daar tot dusver in redelijke mate uitgekomen zijn, laat zien dat we ook intern, in mijn beleving, de boel goed op orde hadden. U heeft het natuurlijk ook kunnen zien aan de inzet op extra uitkeringen, een toename van bijna anderhalf keer het aantal mensen dat een aanvraag heeft gedaan, 15.000 mensen. Dan is het natuurlijk heel mooi om te constateren dat deze, met nauwelijks een hobbels, supersnel die uitkeringen, toeslagen, bedragen en regelingen hebben kunnen krijgen. Dat vind ik ook echt een heel groot compliment richting onze eigen organisatie.

02:12:39

Voorzitter: Een vraag van de heer Dijk.

02:12:43

De heer Dijk: Ja, Voorzitter. Als ik de brief lees, kan ik me voorstellen hoe er vanuit de gemeentelijke organisatie een beroep is gedaan op de gemeente, op potjes, voorzieningen en dingen die georganiseerd moesten worden. Nu zijn er in het half jaar daarvoor onwijs veel vragen en inbreng opgekomen bij allerlei gemeenteraadsleden. Misschien kan het college nog een beetje uitleggen hoe ze dat hebben gebruikt om tot dit plan te komen. Dat vond ik wat onduidelijk.

02:13:12

Mevrouw Diks: Maar ik was ook nog niet klaar, want zoals u van mij zou kunnen weten, zit ik heel erg op het spoor dat wij met zijn allen het bestuur van deze stad zijn. Daarin heeft iedereen zijn eigen taak, de gemeenteraad ook. Het is waar dat er met grote regelmaat is gevraagd: "Wat kunnen we doen? Wat kunnen we bijdragen? Hebt u hieraan gedacht? Hebt u met die groepen gepraat?" Het is natuurlijk heel erg helder dat de raad, het college en de ambtelijke dienst in de gezamenlijkheid deze coronacrisis hebben aangepakt. We hebben nadrukkelijk ingezet op groepen die kwetsbaarder zijn. Dat is helder. We moeten altijd keuzes maken. Dat hebben we met name gedaan op jongeren en ouderen, daar wordt vast vanuit andere portefeuilles nog op ingegaan. Dat moet ook, want dat is onze taak. Wij moeten proberen om zoveel mogelijk mensen erbij te houden. Het is een aantal van u ook opgevallen, begreep ik uit de bijdrages, dat we dat op een positieve manier hebben kunnen doen. Over die effecten van tweedeling ben ik het met u eens. Een aantal van u is daarop ingegaan. Er was natuurlijk al een tweedeling, we zien dat de groep haves en have-nots steeds groter wordt. Dat is een ellendig beeld, laat ik het zo omschrijven. Daar komt nog bij dat er ook nog een groep ontstaat van de cans en de cannots. We krijgen een groep die misschien wel wil, ook enthousiast is, maar toch moeilijk kan aanhaken vanwege allerlei effecten van corona. Bijvoorbeeld Menger die aangaf: er is natuurlijk een forse digitalisering geweest, niet iedereen kan daar zo snel op aanhaken.

Toch hebben wij in die coronacrisis natuurlijk van alles geprobeerd, zoals bijvoorbeeld het geven van laptops aan schoolkinderen zodat ze zo snel als mogelijk ook kunnen aanhaken bij het digitale onderwijs. Ik denk dat het van groot belang is dat we gaan vieren en herdenken, maar het is heel lastig. Wanneer ga je nu vieren? We hebben steeds het beeld dat we op enig moment een soort einde aan die crisisperiode kunnen breien, maar soms zie je de besmettingen dan toch weer oplopen. Toevallig was er vandaag weer een daling in de ziekenhuisopnames maar dat zijn een beetje momentopnames. Er is nu in ieder geval gepland om ergens in september een bijeenkomst te hebben met vrijwilligers om hen natuurlijk te bedanken voor al het werk dat zij, vaak ongezien, voor medebewoners van deze gemeente hebben gedaan. Maar ook vooral om te vieren dat we weer open zijn, dat we in de meeste gevallen geen mondkapjes hoeven te dragen, dat een heel serieus deel van onze bevolking is ingeënt. De aanname is dat we toch wel een beetje op weg zijn naar het einde van deze crisis. Dan gaan we nog even goed kijken hoe het moet met prikbusen. Deze week stond dit in de krant, ik kwam het ergens tegen, dat het echt lastiger wordt om die laatste groep ook nog te gaan bereiken, nu zo'n serieus deel van onze bevolking al is ingeënt. Er zijn een aantal buurten waarin de vaccinatiebereidheid echt lager is. Iemand gaf het al aan, ik meen dat het de heer Pechler was, mevrouw Van Doesen ging er ook nog even op in, hoe gaan we nu om met die prikbusen? Want ja, wij staan natuurlijk ook voor de veiligheid van de medewerkers van de GGD en van de prikbusen. Dat is voor ons ook van groot belang. Wij zijn daar nu samen met de GGD en de veiligheidsregio naar aan het kijken: hoe kun je deze groep toch nog bereiken? En dan ben ik het met mevrouw Blauw eens, ik denk alleen op dit punt, dat je wel goed moet nadenken over dwang, uitnodigen, stimuleren en de juiste informatie geven. Ik denk dat we elkaar daarin toch kunnen vinden, hoe wonderlijk ook. Zijn wij dan voorbereid op nieuwe maatregelen in de vierde golf? Daarin zijn we natuurlijk ook echt afhankelijk van de inzet van het kabinet. Wat gaan we doen? Komt er überhaupt een vierde golf? We wachten nu natuurlijk de effecten van de vakanties af. Wat gaat dat allemaal betekenen? Het is helder dat de GGD, de veiligheidsregio en de gemeente klaarstaan voor wat er gaat komen. Dan kom ik ook even bij de opmerking over het stoppen met steunpakketten, we moeten echt gaan zien wat er dan gaat gebeuren. We weten, net als bij al die andere maatregelen, gewoon niet wat dat voor effect zal hebben. Maar u weet van ons dat wij al heel lang met man en macht klaarstaan met regelingen, aanpak en loketten, ik overdrijf niet, om zo spoedig als mogelijk bijvoorbeeld schuldhulpverleningsvragen van mensen af te handelen. We hebben natuurlijk steeds gedacht dat er een grote golf van problemen zou komen, met name financieel zoals ondernemers die het niet zouden gaan redden. We hebben natuurlijk allemaal geconstateerd dat het aantal faillissementen juist is afgenomen. Er is dus wel een wonderlijke situatie waarbij iedereen, laat ik voor mezelf spreken, ik wel, een onderbuikgevoel heeft. Ik denk: dat kan haast niet waar zijn. Wij blijven gewoon in deze stand staan. Zo snel mogelijk mensen helpen, vroeg signalering, wie een vraag heeft, ook ZZP'ers, werkenden met een zeer laag inkomen, meld je alsjeblieft. Ik heb het hier, bij de gemeente, al zo vaak gezegd: als je denkt dat je in de financiële problemen komt, wacht vooral niet tot je daarin zit.

02:19:00

Voorzitter: De heer Dijk?

02:19:01

De heer Dijk: Oproep.

02:19:02

Voorzitter: Helder. Bent u er bijna doorheen?

02:19:06

Mevrouw Diks: Ja, ik ben er bijna doorheen. Hoe gaat we nu met de concrete doelen? Ik meen dat het de heer De Haan was die vroeg: "Is het nog niet concreet?" Nee. Echte, concrete doelen konden we op de korte termijn natuurlijk nog niet stellen, want je weet gewoon dat ze zo snel als mogelijk antwoord proberen te geven op de vragen die vanuit de samenleving worden gesteld. Het grote antwoord is natuurlijk dit perspectiefplan, maar u hebt ook gelezen, dat is ook in de richting van de heer Nieuwenhuijsen, dat wij uitgaan van een korte, midden-lange en lange termijn. En we proberen natuurlijk gaandeweg steeds beter de vragen te beantwoorden. Dan kom ik bij het eventueel samenvoegen of min of meer vanuit één perspectief gaan kijken, het samenvoegen van bijvoorbeeld het economische herstelplan en het culturele herstelplan. Ik zou me kunnen voorstellen dat we op weg naar de uitwerking Q4 N22 kijken: waar raken die twee plannen elkaar en hoe kunnen die zo slim als mogelijk aan elkaar worden gevoegd? Dat is natuurlijk het uitgangspunt.

02:20:13

Voorzitter: Meneer De Haan?

02:20:15

Meneer De Haan: Ja, nog even kort over dit punt. Als je bijvoorbeeld de sportdeelname pakt, ik snap dat het ook in andere documenten wellicht te vinden is, maar ik zou het prettig vinden als je leest: "We zitten nu op deze sportdeelname en dit is waar we naar streven." Dan heb je een streven, dan maak je meetbaar waar je naartoe wil en dan kun je het volgen. Hetzelfde met eenzaamheid: "Dit is nu de eenzaamheid, zo was het vóór de crisis, dit is wat we nu uit onze cijfers halen en daar willen we naartoe." Dat maakt het denk ik meer meetbaar wat je doet, of het zin heeft en of we de goede dingen doen. Dat daarover gezegd hebbende.

02:20:52

Mevrouw Diks: Helemaal goed, maar ik voel de vibraties van mevrouw Jongman mijn kant op komen, dus die zal hierop ingaan. Dit is nog, heel kort, een belangrijk onderwerp. Ik wil dat niet overslaan, het zal denk ik mijn laatste punt zijn, Veilig Thuis en de wachtlijsten. Mevrouw Van Doesen vroeg ernaar. Dat is natuurlijk ontzettend ellendig en dat geldt voor een deel ook voor de jeugd. We waren met zijn allen zo goed op weg in januari 2020. De wachtlijsten werden korten, we waren meer in control, alles liep goed, in beide gevallen. En toen kregen we de coronacrisis en zagen we de wachtlijsten bij de jeugdhulp oplopen. Nu zien we ze ook bij Veilig Thuis oplopen. Deze week hebben we daar met man en macht nog een overleg over gehad, er wordt aan gewerkt om zoveel mogelijk personeel te hebben zodat die wachtlijsten zo snel mogelijk ingelopen kunnen worden. Het is zorgwekkend, ook dit onderwerp, dat is evident. Dat is ons niet ontgaan.

02:21:53

Voorzitter: Mevrouw van Doesen.

02:21:55

Mevrouw Van Doesen: Ja. Ik vroeg me eigenlijk af of extra ondersteuning ook onder dit budget viel.

02:22:00

Mevrouw Diks: Er is extra ondersteuning vanuit het ministerie gekomen voor de wachtlijsten, ja.

02:22:08

Voorzitter: Meneer Dijk.

02:22:09

De heer Dijk: Ja, Voorzitter, ik zat net een beetje te twifelen, maar ik ga het toch even vragen. De

overeenkomst van de wijken waar die prikbusen heen gingen was natuurlijk dat dat wijken zijn met niet de allerhoogste sociaaleconomische status. En natuurlijk moeten werknemers beschermd worden, maar dan wil ik toch vragen, de wethouders sociale zaken of armoedebestrijding, hoe gaat ze ervoor zorgen dat in die wijken waar het vertrouwen in de overheid, in instituties een stuk lager is, dat vertrouwen gaat groeien? Als die bus weg is, zijn daar de mensen die welwillend waren voor zo'n prikbus het slachtoffer van.

02:22:51

Voorzitter: De wethouder.

02:22:52

Mevrouw Diks: Ja, daar zijn we natuurlijk helemaal over eens. Mensen worden soms ook door hun sociale groep tegengehouden om iets te doen wat ze wel graag hadden willen doen. Ik heb net al aangegeven dat we met de GGD in overleg zijn over hoe we dit nu kunnen aanpakken. U loopt een beetje om de veiligheid van de GGD-medewerkers heen, maar die vind ik wel van belang, om heel eerlijk te zijn. We willen het één doen en het ander niet laten, dus we moeten even goed kijken. Ik kom daar nog bij u op terug, ik weet nog niet precies wanneer, over hoe we dit toch kunnen gaan aanpakken. Voorts geen dwang, want voorlopig is die landelijk in ieder geval niet geregeld.

02:23:28

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bloemhof.

02:23:32

Mevrouw Bloemhof: Dank u wel. Ik zal de vragen op het gebied van werk en onderwijs beantwoorden. Er waren er volgens mij drie die daaraan raakten. Eén was de vraag van Mevrouw Blauw over de preventie en de ventilatie zaken. Wat doet de gemeente daaraan? Dat raakt natuurlijk heel erg aan de discussie over ventilatie in scholen. Wij hebben daar ook een programma, fris en duurzaam, voor opgestart. Er zijn landelijke subsidieregelingen waar scholen een beroep op kunnen doen om ventilatie maatregelen te kunnen nemen, om luchtmeters op te hangen om te weten of er nog een gezond binnenklimaat is. Dat vergt natuurlijk echt een tien jaren aanpak, want de ventilatie in scholen is niet goed. Op de korte termijn kunnen we meters ophangen, de ramen openen en aanpakken wat we nu kunnen doen, maar als je het hele scholenbestand zou willen aanpakken, is dat een heel lang verhaal waar we in Nederland miljarden voor nodig hebben. Als gemeente zelf hebben we in onze gebouwen natuurlijk allerhande maatregelen genomen. We hebben geïnventariseerd hoe de ruimtes zijn, ventilatie, we hebben ook een beleid gehad dat mensen wel op hun werkplek terecht konden met 30 procent bezetting. Mensen vereenzamen en andere mensen konden niet thuiswerken omdat ze juist met kinderen thuis zaten en helemaal gek werden, hun werk niet konden doen. Heel begrijpelijk, ik ben ervaringsdeskundige. Daar zijn we coulant mee omgegaan. Dat zijn een aantal dingen die wij zelf aan preventie hebben gedaan, waar we ook mee doorgaan. Dan de vraag van de Partij van de Arbeid over onderwijs: "Hoe zit het nu met het Nationaal Programma Onderwijs? Die kans op ongelijkheid is zo toegenomen, is niet verbeterd. Wat kunnen we nu doen en kunnen we het daar met elkaar over hebben?" Jazeker. Er zijn een aantal brieven uw kant op gegaan over onderwijs, er komt nog een brief van het college over de invulling van het Nationaal Programma Onderwijs. Er is deze zomer duidelijkheid gekomen over het bedrag, daar zijn we nu met het veld over in gesprek. Het aanbod staat om daar met uw raad, volgens mij in de volgende cyclus van de Agendacommissie, een hele sessie aan te wijden. Graag gaan wij daar het gesprek over aan. Tot slot was er nog een vraag van de heer Pechler die ging over inkomen en werk: "Wat als die steunpakketten wegvallen?" Dat weten we niet, dat is anticiperen. Wat ik kan zeggen is dat het

bijstandscijfer van de gemeente Groningen op dit moment veel lager is dan zelfs nog vóór de crisis, 9.793 bijstandsgerechtigden. Dat is een krappe 9.800. Hiervoor zaten we dik boven de 10.000, dus dat ziet er goed uit maar dat is wel vóór de afbouw van de steunpakketten. Daarbij wil ik ook bij benoemen dat dit natuurlijk een generiek beeld is, maar dat het in de culturele sector erg beroerd gaat en dat moeten we afwachten. Overall kun je, als je naar de bijstand en de economie kijkt, zeggen: "Het valt mee." Maar er zijn natuurlijk heel veel ondernemers en culturele ondernemers die in de knel zitten, die moeten we helpen.

02:26:44

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jongman.

02:26:45

Mevrouw Jongman: Ja, dank u wel, Voorzitter. Over sport, een aantal van mensen hebben dat benoemd en hebben ook hun dank uitgesproken over de uitvoering van de motie waar we nog steeds mee bezig zijn. In de periode dat mensen thuis zaten is eigenlijk wel gebleken dat sporten fysiek, mentaal en ook vanuit sociaal perspectief ontzettend van belang is. We hebben daar afgelopen zomer activiteiten voor ingezet. De suggestie van zo'n sportdag zouden we in sportwijken kunnen doen, maar we werken juist in die wijken van onderaf en vraaggericht. Als dat iets is wat men niet wil, kan ik zeggen: "Meneer Bush heeft het bedacht..." Maar de suggestie ga ik zeker meenemen in de gesprekken, want misschien is het een ontzettend leuk idee waarvan iemand zegt: "Daar had ik niet aan gedacht!" We zijn natuurlijk ook al sport instuiver bij *woord*, daar werken sportcoaches hard aan, vooral in onze aandachtswijken. Ook daar willen we inzetten op dat blijven bewegen en het opbouwen van ons sportieve kapitaal. Link050 heeft benoemd: "Het is juist van belang dat we in de periode dat mensen thuis zaten, minder actief waren, al die vrijwilligers, ik noem het altijd ons goud van de samenleving, probeerden te matchen, te koppelen, te activeren. Op wat voor manier dan ook." Daarvoor hebben we ook zo'n dag waarop we gaan vieren dat alles weer open kan, dat mensen weer naar de buurthuizen kunnen, dat de vrijwilligers daar weer zijn, dat ouderen daar weer kunnen doen wat ze willen doen en weer welkom zijn. Bijvoorbeeld met een welkomstontbijt proberen we dat heel erg te stimuleren, de komende periode. En de laatste, volgens mij gaat de laatste minuut ongeveer in, maar niet onbelangrijk: het Schimmelpennick Huys. We zijn gewoon wat hotels gaan bellen: "We komen er niet uit met onze eigen ruimte, wie kan ons helpen?" Echt, de deuren gingen daar wagenwijd open. Op dit moment hebben we soms wel even contact als er probleemgevallen zijn, maar natuurlijk niet in algemene zin zoals het toen was. Maar wat we wel gemerkt en geleerd hebben, het effect dat daklozen daar mochten verblijven, is dat mensen die daar zaten zelf aangaven: "Ik kwam helemaal tot rust. In plaats van al die jachtigheid van de dag en daarna op een stapelbed liggen met iemand bij je. Je moet op je spullen letten..." Dat hebben mensen zelf tegen mij gezegd. Ze kwamen tot rust en dat effect hebben we ook meegenomen in onze nieuwe leidraad voor de toekomst van onze maatschappelijke opvang. Dat zijn de leereffecten. En we weten nu ook heel goed wie we in onze samenleving kunnen benaderen als er zich iets voordoet wat niet helemaal past in de normale wegen. Dat geldt ook voor inwoners die klaarstonden en pannetjes met wat dan ook heen en weer brachten of bij de balkons gingen aanbellen. Ik kan het hele pakket opnoemen. Het college heeft, ook voor mensen die dat hebben benoemd in hun bijdrage, zeker gewaardeerd hoe die samenleving voor elkaar klaar heeft gestaan. Volgens mij waren dat mijn vragen.

02:29:47

Voorzitter: Dan ga ik nog eventjes inventariseren of er nog iets is blijven liggen. Ik zie nog drie mensen. Mevrouw.

02:29:56

Mevrouw 1: Ja, dank u wel, Voorzitter. De vraag is: wanneer komt de eerste rapportage van wat er gebeurd is, die toegezegd is?

02:30:05

Voorzitter: Mevrouw Diks?

02:30:08

Mevrouw Diks: Ja. Wij zijn natuurlijk, net zoals u, heel benieuwd naar wat die inzet, met name in de zomer, heeft opgeleverd. Die kan ergens eind september, geloof ik, worden opgeleverd en dat zal dan naar u toegestuurd worden. Die zal waarschijnlijk in oktober besproken worden, omdat we dan richting Q4, N22 het één en ander gaan opleveren.

02:30:27

Voorzitter: Meneer Sijbolts?

02:30:29

De heer Sijbolts: Ja, dan was ik benieuwd op wat voor manier we dat gaan bespreken. Dat kan ik ook afwachten, maar als u het nu weet, zou ik het nu graag weten.

02:30:36

Voorzitter: Hoe we het gaan bespreken gaan we zelf over, maar de heer Sijbolts wil denk ik graag weten of het een raadsvoorstel wordt of een brief. Maar goed, dat is zo technisch, dat ziet de heer Sijbolts vanzelf wel. De heer Bushoff nog?

02:30:49

De heer Bushoff: Ja. Voorzitter, bij die evaluatie zullen we dan ook wel zien wat dat inderdaad heeft opgeleverd en misschien wordt het dan concreter wat we nog beter kunnen gaan doen en wat we nog moeten doen. Dat wacht ik nog even af. Eén punt ging over de sportdag en over de vraag: is er wel vraag naar in die wijken? Volgens mij gaf het college heel duidelijk aan dat er wel degelijk vraag naar is, omdat er juist heel veel kinderen en jongeren zei, zoals het college zelf schrijft, die minder zijn gaan bewegen. Volgens mij ligt daarin de vraag naar zo'n sportdag. Heel fijn als het college dat meeneemt en als we dat verder kunnen brengen.

02:31:28

Voorzitter: Mevrouw Jongman had toegezegd dat ze dat zou doen, dat is mooi. Dan heb ik het idee dat we deze brief naar tevredenheid van de meerderheid besproken hebben. Dan kunnen we het hierbij laten. Ik dank u allen voor de inbreng en wens u een fijne avond. Wellicht tot straks.